Список використаних джерел

- 1. Антология самиздата / Гл. ред. В. Игрунов; сост. М. Барбакадзе. [Електронний ресурс]. Режим доступу: antology. igrunov.ru/l_alexeeva.html
- 2. Бондаренко С. Народний рух України та його роль у національно-політичному житті наприкінці 1980-х на початку 1990-х років: історіографія та джерела// Україна Європа Світ: Збірник наукових праць. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка. 2009. Вип. 3. С. 190-204.
- 3. Вільчинський О. Преса Тернопільщини в період суспільних змін (1989-1991 рр.) // Теле- та радіожурналістика. Львів: ЛНУ ім. І. Франка. 2010. Вип. 9. Ч. 1. С. 15-18.
- 4. Журналистское мастерство: Учебно-методическое пособие для студентов специальности 03061 «Журналистика». [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.media.utmn.ru/library_view_book.
- 5. Кіпіані В. У пошуках самвидаву // Український журнал. №4. 2009. С. 28-30.
- 6. Мистецтво репортера. Глобалізація інформаційних процесів і журналістика. [Електронний ресурс]. Режим доступу: art-hur.com
- 7. Обертас О. Український самвидав: літературна критика та публіцистика (1960-і початок 1970-х років): Монографія. К. : Смолоскип, 2010. 300 с.
- 8. smoloskyp.org.ua/-leftmenu-151.
- 9. Самиздат и новая политическая пресса (по материалам коллекций Москвы и Санкт-Петербурга) / Составители: Е. Струкова, М. Паскалова, С. Соловьева. – Москва - Санкт-Петербург, 1993.
- 10. Тернове поле. №1, жовтень 1989 №11, квітень 1990. Домашній архів сім'ї Крупів.

The article deals with an attempt to supplement the history of the Ukrainian informal press («alternative press», «predicted self-publishing») in the period of Soviet system disintegration and independent Ukraine formation with the information of the newspaper «Ternove pole (The Thorny Field)» first issues (NeNel-11), which can be regarded as secret because of illegal publishing. This material is of great interest for research from the genre, problematic and thematic peculiarities point of view.

Key words: newspaper «Ternove pole (The Thorny Field)», themes, genre, notice, report, interview, article.

УДК 811.111'342.3

І. М. Діяконович

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

CONTRIBUTION OF ENGLISH INTONATION INTO DISCOURSE

У статті підтримується думка про вирішальну роль інтонації в англійській мові, оскільки та сама мовленнєва модель має своє відмінне значення, зважаючи на контекст. Має місце також висвітлення основних функцій інтонації.

Ключові слова: функція, мовець, слухач, емоція, спілкування, розуміння.

It is not new that intonation is important in discourse, but to what extend its role is crucial we will make an attempt to consider. O'Connor and Arnold in their «Intonation of Colloquial English» [8], Cook, Brazil as well as other famous linguists said a lot on the considered matter. Traditionally, according to Roach, intonation has been described as having only two main functions: grammatical, and emotional or attitudinal [9]. Since there are more than those mentioned by Roach to highlight other will be useful in the research. Brazil claims that there is a «...need for stating the communicative value of intonation in terms of the projected contextual implications of the tone unit: only if we regard intonation as a «situation-creating» device, ... can we give proper recognition to its ability to carry independent meanings» [2]. He also says that prominent syllables, like tones, are distributed on the basis of what context of interaction the speaker chooses to project. A summary statement is included about some views on attitudes conveyed by pitch direction which is actual intonation. Data on intonation patterns concentrating on pitch level are followed by the labels of emotional attitudes from phonetic literature. The aim of the research is to look in particular at six key functions of intonation – to express our attitude, to structure our messages to one another, to distinguish grammar patterns, to qualify the type of information to distribute accent among stressed words, to signal the listener the social status of the speaker and to focus attention on particular parts of what we are saying.

A language is concerned primarily with the spoken word. First and foremost it is a spoken thing not a written one. Its appeal is to the ear not to the eye. Even, presently, there are some languages, which have no written script. The information one conveys to a listener by a *spoken* word is expressed by means of words, grammar and intonation. Language conveys very specific information, such as how to get somewhere or what someone is doing. It can be also used beyond the exact meaning of the words to indicate how the speaker feels about what he is saying or how he personally feels at the moment.

Generally speaking, if English is not your first language, this is where you start running into difficulty. Even if you pronounce each word clearly, if your intonation patterns are non-standard, your message will probably not be clear. Also, you will lose a great deal of information if you are listening for the actual words used.

What is intonation? Why do we need it? Intonation helps to create the music of a language. There are high notes and low notes and notes in the middle. If we did not have intonation our voice would be very flat and it would be very strange. With intonation you can understand speaker's feelings, attitudes, you can understand if the speaker asks you a question or if he/she has done speaking and it is your turn to say something. In short, intonation is necessary in communication. It is a part of communication. You need understanding so that people can communicate to you and you need to be able to communicate back to them. To prove it we will give you an example. On receiving a message in a written sequence of words like «You are so cute!» you will hardly understand if the speaker is sincere and really thinks you are smart or if the speaker laughs at you. Thus, controlling intonation you will be able to laugh with the native speakers but not be laughed at. Without intonation speech would be as though produced by a mechanical speech device.

Every language has its own intonation, or speech melody. Intonation helps to recognize the language that you hear in the same way as the melody of a song helps to recognize the song that you hear. If you change the melody of a song, your listener will have a hard time recognizing and understanding the song you are singing.

The same about intonation: if you speak English with Ukrainian intonation, your listener will have a problem understanding what you are saying. English intonation is very different from Ukrainian intonation. Both languages use falling and rising intonation, but they are not the same in English and Ukrainian. It's very important not to bring your native intonation into English because intonation patterns from Ukrainian may convey a different meaning in English and cause misunderstanding and even produce an unfavorable impression of you. Besides, in languages like Ukrainian, Russian or Romanian intonation has less important function than in English. For instance, it is the element that marks the contrast between an interrogative sentence (a rising contour) and affirmative counterpart, e.g.: Вона розмовляє? Вона розмовляє.

Each language deals with expressing emotional ranges and contextually important things in different ways. Some languages such as French or other Romance languages, stress the end of a sentence and then use word order to indicate an important change. Because English has a fairly strictly fixed word order, it is not an option to rearrange the words when you want to make a point about something. Other languages, such as Chinese, have a pitch change to differ words. Pitch is defined by Cruttenden [4] as the relative *height of speech sounds* as perceived by a listener and is what we hear when we refer to a voice being «high» or «low». The varying pitch levels throughout an utterance form what we hear as intonation: the «falling» or «rising» of the voice.

Intonation and paralinguistic vocal features perform at least six functions in spoken language. A controversial function frequently attributed to intonation is that of the question function, which is discussed in relation to the rising tone. The effect of intonation on commands is discussed in an attempt to define the question function and it is proven that in spite of the intonation, paralinguistic and sentential changes, the utterance will still have the force of a command. The deduction is that it is the constitutive conditions which determine the function of the utterance in a command. Applying this to questions, it is true that intonation, together with other paralinguistic features, can modify the force of an utterance to some extent, but it is the paralinguistic features which perform the most effective modification.

As it was already stated above intonation is crucial for communication. It is a largely unconscious mechanism of a complex aspect of pronunciation. It is very important to understand that intonation patterns themselves have meaning. One and the same word or phrase pronounced with different types of intonation will convey different meanings and will be understood differently, for example: No. – No? – No! Change of standard patterns of intonation also has meaning, for example, rising intonation makes a command more polite, more like a request. Intonation doesn't exist in isolation and it performs several important functions in English. So it makes sense to approach it together with other factors and notions, such as, grammar, syntax, attitudes, context and society. Thus there are several functions of intonation. The main ones are grammatical, attitudinal, constitutive, discourse, accentual and sociolinguistic. Let's consider each of them separately.

The **Grammatical** function of intonation is in reinforcing grammar. In this case intonation is used to signal the syntactic or grammatical structure to the listener by placement of boundaries between phrases, clauses or sentences, for example:

She washed and fed the cat. // (The cat was washed and fed).

She washed / and fed the cat. // (She washed herself and then fed the cat).

Another grammatical function of intonation is distinguishing between types of sentences (statements, questions, commands, requests, exclamations) and the choice of tone according to these communicative types of sentences, for example:

Special questions (Wh-questions) are distinguished with the falling intonation

General questions (Yes/No questions) are commonly formed with the rising intonation

Imperatives are pronounced with the falling intonation

Conditional sentences are pronounced with the rise on the first clause and fall on the second

The **Attitudinal** function of intonation is carrying emotions of the speaker. It allows us to express emotions: finality, confidence, interest, surprise, doubt, joy, pain, irony, etc. This adds a special kind of «meaning» to spoken language. For example:

Expressing surprise the speaker uses the rising intonation

Doubt: fall-rise Sarcasm: rise-fall

Reassuring somebody the speaker uses the fall-rising intonation.

This can be developed on the example of the following paradigm where you can take part indicating a particular attitude imagining yourself as Miss Happy, Mr. Grumpy, Miss Frightened, Mr. Threat etc.:

- «Come with me» she said smiling confidently.
- «Come with me» he shouted angrily.
- «Come with me» she said invitingly.
- «Come with me» he ordered.

Depending on a character you pretend to be your intonation may be different though the grammatical structure of the utterance you pronounce is the same every time: "Come with me».

The **Constitutive** function of intonation is in organizing sentences into intonation groups. In all languages speech is organized into stretches of sound continuum which have some internally cohesive grammatical structure. In English each such stretch is patterned intonationally around one dynamic pitch movement of the voice. Such intonationally organized stretch of speech that forms an intonation group may not coincide with a syntactically organized stretch of speech that forms a clause. Further information on it is in the chapter "Intonation Group».

The **Discourse** function of intonation is manifested in a type of information. If we are talking about something we think the listener already knows about or has experience of then we rise or fall-rise in our speech. In adequate communication these intonations are known as referring ones. If we think whatever we are talking about is new for the listener we fall in our speech. The falling intonation is known to be proclaiming in English.

Look at the following utterances where speakers are talking about weekend plans:

If we can't go to a disco why don't we go anywhere to the country?

- Well, to the country... you see, my car is dead.

In "If we can't go to a disco» the old information is»disco» so it takes the fall-rise or rising intonation patterns as well as in "well, to the country...» in the second utterance. In the second part of the first utterance "to the country?» we use the falling intonation pattern as in English it is a proclaiming tone introducing a new idea. We use the same proclaiming English intonation in "my car is dead» as the information turned up in the course of conversation and it is really new for the second speaker.

The **Accentual** function of intonation is to distribute accents among stressed syllables in order to emphasize what should be perceived as the most significant word. In this function intonation is used to clear out ambiguities as well, for example: 1) I have plans to leave. (I am planning to leave) 2) I have plans to leave. (I have some plans/diagrams/drawings to leave)

A good exercise to demonstrate the variety of meaning through the accentual function of intonation is to take a single sentence, try stressing each word in turn, and see the totally different meanings that come out.

He didn't say you took his book. (He didn't say you took his book, someone else said it).

He **didn't** say you took his book. (That's not true at all).

He didn't **say** you took his book. (He only suggested the possibility).

He didn't say **you** took his book. (He thinks someone else took it).

He didn't say you **took** his book. (May be you just borrowed it).

He didn't say you took **his** book. (May be you took anybody else's book).

He didn't say you took his **book.** (You may have taken his pen).

The **Sociolinguistic** function of intonation is to give the clue to the listener a) where the speaker comes from, b) his/her social level, c) sex, age, personality, d) individual features (idiosyncrasy).

Studying intonation in relation to discourse makes us to conclude the speaker contributes much to comprehension using intonation. The outcome of the discourse depends whether another speaker is aware of the role intonation plays in English. So the most important conclusion we may draw of all these is intonation and stress are keys to understanding and being understood.

Список використаних джерел

- 1. Bolinger, Dwight L. Intonation. London: Penguin Books, 1972. P. 25-47.
- 2. Brazil D. The Communicative Value of Intonation in English. Birmingham, 2001.
- 3. Crystal D. Prosodic System and Intonation in English. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- 4. Cruttenden A. Intonation. Cambridge Univ. Press, 1986. P. 9-47.
- 5. Gimson A. C. An Introduction to the Pronunciation of English. Longman, 1999. 228 p.
- 6. Halliday M. Intonation and Grammar in British English. Mounton, 1998.
- 7. Morley J. Pronunciation Pedagogy and Theory. Bloomington: Pantagraph Printing, 1994. 118 p.
- 8. O'Connor J., Arnold. Intonation of Colloquial English. Longman, 2003.
- 9. Roach, P. Speak Out! Changes in Pronunciation Cambridge: Vaughan-Rees, M. CUP, 1996. P. 45-49.
- 10. Ward I. The Phonetics of English. Heffer & Sons Ltd, 1987.

- 11. Wells J.C. Accents of English. Cambridge University Press, 1992. P. 1-80.
- 12. Wells J.C. English Intonation. Cambridge University Press, 2006. 286 p.

The article proves crucial role of intonation for communication as any speech pattern has its own meaning depending on context. Different functions of intonation are viewed there.

Key words: function, speaker, listener, emotion, communication, understanding.

УДК 821.161.2-1(73).09

В. П. Канарська

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

СИНТЕЗ ЖИВОПИСУ Й МУЗИКИ У ЗБІРЦІ ЕММИ АНДІЄВСЬКОЇ «МУТАНТИ»

Стаття присвячена питанню синтезу живопису й музики у новій збірці Емми Андієвської «Мутанти», що продовжує розвиток експериментально-інтелектуального напряму, властивого попереднім збіркам. Доведено, що авторка створює власний міфопоетичний світ із символами, кодами відповідно до своєї неординарної фантазії.

Ключові слова: художній синтез, живопис, музика, міфопоетика, інтерсеміотика.

Можливість взаємовпливу образних систем словесного, музичного, образотворчого мистецтв відзначена не лише літературознавцями, а й філософами, художниками. Так, Гегель у своїй «Естетиці» писав про зближення живопису, музики й скульптури: «Магія відблисків зрештою може набути настільки переважаючого значення, що поруч із нею перестане бути цікавим зміст зображень, і тим самим живопис у чистому ароматі та чарівливості своїх тонів, у їхній протилежності, взаємопроникненні і гармонії починає таким чином наближатися до принципів живопису» [3, с. 244].

Синтез мистецтв ϵ органічною сполукою, художнім цілим, що представляє собою нове художнє явище і має самостійну цінність. Проблеми синтезу мистецтв актуальні в перехідні епохи, особливо це помітно з початком XX століття, на що звернули увагу В. Брюсов, П. Флорентійський, В. Кандінський, О. Скрябін, М. Алпатов та інші. Так, М. Алпатов дав визначення синтезу як складного співвідношення, заснованого на протиріччі, що в остаточному підсумку складається в нову єдність. Не слід забувати, що кожне мистецтво має свої завдання... свій світ, свій простір, своє співвідношення між речами» [1, с. 22].

Проблема синтезу мистецтв в українській літературі не нова. Її розробляли І. Жодані, О. Астаф'єв, В. Просалова, М. Ігнатенко, Д. Наливайко та інші вчені. На сучасному етапі Віра Просалова звертає увагу на перекодування засобів одного виду мистецтва іншим у творчості таких українських письменників як Г. Мазуренко, Є. Маланюк, Л. Мосендз. А ось Ірина Жодані сфокусувала свою увагу на інтерсеміотиці в творах Віри Вовк та Емми Андієвської. Синтез мистецтв вона розглядає як найвищий прояв інтерсеміотичності. «Одним із проявів інтерсеміотичності є синтез мистецтв, адже поєднання різних вторинних моделюючих систем в єдине ціле передбачає перекодування знаків однієї системи на знаки іншої. При цьому передбачається не просто інтерсеміотичний переклад образів одного виду мистецтва на образи іншого, але і їхнє органічне, гармонійне поєднання в одне ціле спільним ідейним задумом, що створює передумови і для стилістичної єдності. Тому, на нашу думку, синтез різних вторинних моделюючих систем – найвищий прояв інтерсеміотичності, який заслуговує окремого розгляду» [4, с. 38].

Предметом нашого дослідження є синтез живопису й музики у сонетах, які ввійшли до збірки Емми Андієвської «Мутанти». Взаємопроникнення цих видів мистецтв простежується досить часто у її творах. Таку особливість можна пояснити захопленням поетеси живописом (в її колекції налічується 9000 картин сюрреалістичного напряму) та музикою.

Малюнок і слово Емма Андієвська поєднує досить часто, якщо не завжди. «Моє малярство ... – своєрідний різновид поезії. Скажу більше, це та сама поезія, але виражена іншими засобами» [6, с. 123]. Своє малювання вона описує як певний спосіб медитації. Специфічним художнім прийомом Андієвської є повторне накладання фарби на свої полотна до двадцяти п'яти разів. Таким чином вона створює ефект рухомих фарб, коли дивитися на картини під різними кутами зору.

Деякі з творів письменниці мають стосунок до її картин, наприклад, у «Казці про двох пальців» розказується про два невидимі пальці на руці, які творять найбільше. Чимало персонажів картин Андієвської мають понад п'ять пальців на руках. Прикладом поєднання поезії та малярства є її альбом «Мова сну = сегменти». Ця збірка складається з абстрактних картин з написами-віршами, які асоціюються з зображеннями і утворюють разом одне ціле.

Читати сонети цієї збірки не просто, а й так трактування картин у ній є складним і неоднозначним, бо мова йде про внутрішній світ автора. Чому ж «Мутанти»? Річ у тому, що мутанти – міфологічний образ та архетип сучасної культури, що широко використовується в сучасному мистецтві. Мутанти дуже широко використову-